

ledning til at træffe Foranstaltninger for at hæmme saadanne Overkrivdelse, men jeg finder det urigtigt, at der staaer i Loven, at der ikke maa gjøres Indberetninger om Skolens Tilstand. Ligeledes finder jeg det forunderligt, om visse Mellemled, navnlig Provsten, skulde overspringes ved Skolevisitationer; thi skjønt jeg ikke lægger særdeles Vægt paa, om Provsterne undersøge Skolerne eller ikke, forekommer det mig dog forunderligt, at Friskolerne i den Henseende skulde stilles exceptionelt. I det Hele troer jeg dog, som sagt, at Lovudkastet egner sig til at blive ophøjet til Lov.

H. Olsen: Jeg kan naturligtvis ikke Andet end være den ærede sidste Taler taknemmelig, fordi han er saa velvillig at ville slide sine Støvelsaaler ved at gaae hen i de private Skoler, istedetfor at kalde Børnene op i sin Skole, og jeg takker ham ligeledes, fordi han fandt Forslaget saa uskyldigt, at det, naar Alt kom til Alt, kun dreiede sig om Støvelsaaler. Hans senere Udtalelser vise imidlertid, at han dog har fundet adskillige andre Smaa-ting at bemærke derved. I Anledning af hans Indvendinger mod at lade Skolens Lærere selv examinere, skal jeg tillade mig at fremhæve, at denne Bestemmelse er kommen ind i Forslaget, fordi der, som man vil see, er en Uoverensstemmelse mellem Paragraferne 1 og 2. Det var nemlig mit Ønske, at Religionsunderviisningen skulde undtages fra Examensgjenstandene, naar Skolebestyrelsen mødte i selve Skolen og overværede Examen, medens en Deel af de øvrige Medlemmer af Udvalget ikke fandt Anledning til at gaae ind herpaa, men til Gjen-gjæld indrømmede, at der ikke kunde være nogen Fare forbunden med, at det i det Hele blev indrømmet Skolelæreren at examinere i Nærværelse af Skolebestyrelsens Medlemmer. Jeg kan derfor ikke gaae ind paa at lade disse Ord udgaae af Forslaget; derimod skal jeg indrømme, at det maa bringes i Overensstemmelse med Loven om Udtredere af Folkekirken, og at der, som min ærede Svemand (E. C. Larsen) bemærkede, er Anledning til at indsætte en Bestemmelse i Lovudkastet om, at det ikke gjælder for Kjøbenhavn. Det ærede Medlem (Krogsh) har ikke kunnet forstaae, hvor-

for den Sætning i Udcastet: „Andre Indberetninger om Skolens Tilstand kunne ikke foretages“, skal staae der, thi det kan jo være meget uskyldige Beretninger, som man fordrer. Jeg skal dertil svare, at denne Sætning er kommen ind, netop for Tydeligheds Skyld, og fordi man veed, at den hidtidige Fremgangsmaade har været den, at man kun har villet anerkende de frivillige Skoler paa de Betingelser, som den høitærede Minister meget udførligt har udmalet for os, og som gjælde alle disse Indberetninger, Schemaer, Skolelister, Skoleplaner o. s. v. Men, som det allerede er blevet bemærket af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), dersom man fordrer saadanne Indberetninger, og altsaa indskrænker Friskolernes Virksomhed, ville de ophøre at være frie. Da det nu er Lovens Opgave, at Skolerne ikke skulle ophøre at være Friskoler, men beholde deres frie Karakter, har man seet sig foranlediget til at indsætte den omtalte Sætning. — Jeg skal dernæst vende mig til den høitærede Minister, og da først takke ham for den Frisindethed, hvormed han har omtalt § 1. Den lille „uskyldige“ Tilføining, som han forlangte til denne Paragraf, kan jeg gaae ind paa, men den forekommer mig rigtignok, hvad der allerede er udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Rugaard), at være overflødig. Det staaer for mig, som om det vilde være fornærmeligt for Vedkommende, at de skulle erklære at have overhørt Børnene, forinden de give denne Attest. Dette maa være deres Sag; jeg gaaer ud fra, at det er samvittighedsfulde Mænd, som ere Embedsmænd i Folkekirken, og som ikke ville give Attest for, at Børnene have Kundskab i Religionen, uden selv at have forviiset sig derom. Naar den høitærede Minister har talt om det Brud, som vilde stee paa den offentlige Orden, naar det ikke blev den samlede Skolebestyrelse, det hele Sogneforstanderskab, der kom til at afgive Skjøn over, hvorvidt Børnene have nydt tilstrækkelig Religionsunderviisning, saa forekommer det mig, at dette snarere kun vilde være et Brud paa en Uorden. Man er kommen til Rigsdagen og har sagt til den: Rigsdagen er en bekvemhedsfuld Indretning; dens Medlemmer